

REFERAT FRA MØTE 23. SEPTEMBER 2022

Clarion Hotel Bergen Airport, kl. 10.00-14.00

Til stede: Bjørn Egil Vikse (Helse Vest), Margaret Hagen (UiB) (deltok frem til kl. 12), Normann Andersen (UiB) (deltok frem til kl. 12), Per Bakke (UiB) (deltok frem til kl. 12), Merete Madland (UiS), Haldis Økland Lier (Helse Fonna), Marit Solheim (Helse Førde), Ida Sangnes (vara for Petter Thornam), (Haraldsplass DS) Svein Skeie (SUS), Merete Hauge (brukerrepresentant)

Deltok digitalt: Clara Gram Gjestad (Helse Bergen), Randi Skår (vara for Gro Anita Fønnes Flaten) (HVL), Ole Johan Fønnes (Forskningsrådet)

Sekretariat: Sølvi Lerfald, Torunn Olsnes, Kaia Nepstad

SAK 24/2022 GODKJENNING AV SAKSLISTE OG REFERAT

Saksliste og referat godkjent uten merknader. Møteleder orienterer om en omrokking av saksrekkefølgen av praktiske årsaker. Én sak ble meldt til Eventuelt.

SAK 26/2022 GRUNNLEGGENDE FORSKNINGSKOMPETANSEPLAN V/MARIANNE SAUGESTAD

Marianne Saugestad (Helse Bergen) kom for å orientere om ny grunnleggende forskningskompetanseplan i Helse Bergen. Bakgrunnen for forskningskompetanseplanen var Helsetilsynets rapport Egenvurderingstilsyn 2020 "[Forskningsansvarlig har ansvar for at forskningen er forsvarlig](#)". Hovedinntrykket er at forskning ved helseforetakene foregår i tråd med helseforskningsloven. Tilsynet avdekket imidlertid også svakheter og forbedringspunkter. Saugestad påpekte i presentasjonen at Helse Bergen før kompetanseplanen manglet et verktøy for å sikre at forskerne hadde nødvendig kunnskap om å drive forskning på et sykehus. Forskningskompetanseplanen har ulike bolker og består i dag av to obligatoriske kurs: kurs i Good Clinical Practice, og Kurs i behandling av personopplysninger (innhold utviklet i samarbeid med UiB). Helse Bergen planlegger videre et kurs i brukervedvirkning. Med dette verktøyet ønsker man å svare ut punktene som ble påpekt i tilsynsrapporten.

Samarbeidsorganet var svært positiv til den nye grunnleggende forskningskompetanseplanen, og påpekte at det er viktig å sørge for verktøy som sikrer at denne kompetansen ivaretas. Videre påpekte Samarbeidsorganet at det er viktig at kurset fremmes som en viktig ressurs for forskere og ledere. Samarbeidsorganets medlemmer viste stor interesse for å opprette et tilsvarende kurs ved sine respektive institusjoner. Helse Bergen opplyste om at det rent teknisk ikke er mulig å dele selve kurset, men at innholdet svært gjerne deles med institusjonene i Samarbeidsorganet.

SAK 30/2022 O-SAK - Trekk ved søknader om forskningsmidler 2023

Sølvi Lerfald oppsummerte trekkene ved årets søknadsrunde om Helse Vest forskningsmidler. Hun innledet med å nevne at sekretariatet har mye informasjon, og oppfordret Samarbeidsorganet til å ta kontakt dersom det er noen andre tall knyttet til søknadene som ønskes. Årets søknadsrunde viste en nedgang i antall søknader totalt. Presentasjonen viste at nedgangen er størst for Helse Bergen. Det er ikke store endringer for de mindre helseforetakene. Man har sett samme tendens blant annet ved Helse Sør-Øst, hvor den største nedgangen var for Oslo universitetssykehus. Årets søknadsrunde viste også en

økning i antall søknader fra private, ideelle institusjoner. Når det gjelder helsekategorier var det i år hjerne og nervesystem som var størst, etterfulgt av kreft og mental helse. Helsekategoriene varierer noe fra år til år, men de største miljøene er lik over tid. Forskningsrådet kommenterte at også de har sett en nedgang i antall søknader, særlig knyttet til næringsliv og innovasjon. Samarbeidsorganet diskuterte mulige årsaker til nedgangen i antall søknader. Årsaksbildet antas å være komplekst, men direkte og indirekte virkninger av pandemien antas å spille en rolle.

SAK 27/2022 HANDLINGSPLAN FOR FORSKNINGS- OG INNOVASJONSSTRATEGIEN 2020-2023

Sølvi Lerfald presenterte kort status for arbeid med handlingsplanen. Hun påpekte at arbeidet på enkelte punkter ikke har hatt mye aktivitet. Sekretariatet ba om tilbakemelding fra Samarbeidsorganet om hvilke mål/tiltak som skal prioriteres i løpet av den siste perioden for handlingsplanens virkeperiode.

Samarbeidsorganet var enig i at det ikke bør settes i gang store saker i den resterende perioden for handlingsplanen, men at man bør begynne å se på hvilke områder som skal vektlegges for den neste strategien. Videre bør man i den neste perioden være presis i formuleringen av mål, og legge opp til målbare tiltak. Samarbeidsorganet hadde følgende kommentarer til status for handlingsplanen:

- Mål 1 – kommunikasjon: Det er ønskelig å forbedre hvordan forskningssaker deles, både mellom helseforetak og mellom UH-institusjonene og helseforetakene på den ene siden, og ut av organisasjonene på den andre.
- Mål 2 – eksternfinansiering og forskningsstøtte: Samarbeidsorganet mente at det er viktig at registerdata brukes, og ønsket en oversikt over trender her. Spørsmål om bruk av biobanker og registerdata er en stor sak som bør gis oppmerksomhet i neste strategi. Ellers mente Samarbeidsorganet at helseforetakene og UH-institusjonene har mye å hente på å samarbeide bedre om søknader om eksternfinansiering, eksempelvis gjennom budsjettering og annen forskningsstøtte. Dette vil øke mulighetene for gjennomslag. Ansvaret for bedre samarbeid ligger på ledernivå.
- Mål 3 – Brukermedvirkning: Evaluering av brukermedvirkning bør inngå i ny strategi.
- Mål 4 – Samarbeid mellom nivå: Samarbeidsorganet påpekte at å øke antall pasienter inkludert i kliniske studier er et svært viktig oppdrag, men trakk også frem flere utfordringer knyttet til å legge til rette for å øke dette i regionen, blant annet kapasitet og motivasjon i de kliniske avdelingene. Herunder ligger også et spørsmål om hensiktsmessig finansiering. Samarbeidsorganet mente at hvordan man kunne arbeide for å opprettholde forskningskompetanse bør løftes i fellesmøtet mellom de to samarbeidsorganene. Saken bør sees sammen med saken om delte stillinger.
- Mål 5 – Innovasjon: Samarbeidsorganet mente at viktige virkemidler knyttet til å fremme innovasjon handler om å bygge ned barrierer for forskere som har gode ideer, blant annet ved å bedre prosessene for idemottak og å øke støtten til forskere i en innovasjonsprosess. Det ble foreslått å se på mulighetene for en innovasjons-ph.d.-grad. Det ble trukket frem at Helse Vests utlysning for innovasjonsmidler burde vært sett i en større sammenheng. Dette ble spilt inn som en sak videre.
- Mål 6 – Kunnskapstriangelet: Det ble fremmet ønske om en felles mal for samarbeid om studentoppgaver. Videre diskuterte Samarbeidsorganet hvordan forskning og klinikk kan kombineres på en god måte, og hvordan man kan bruke finansielle virkemidler her. Det ble også kommentert at det vil være formålstjenlig med bedre koordinering mellom helseforetak og UH-institusjoner for leger i kliniske stillinger som også tar doktorgrad, og at koordineringen må skje før opptak til ph.d.-programmet. Samarbeidsorganet avsluttet diskusjonen med å etterlyse en

oversikt over antall overleger i regionen med ph.d.-kompetanse. Om mulig ønsket Samarbeidsorganet å se regionale tall opp mot nasjonale tall for antall overleger med ph.d.-kompetanse.

SAK 28/2022 HANDLINGSPLANEN: OPPFØLGING AV SAK OM FORSKNINGSINFRASTRUKTUR I REGIONEN

Kaia Nepstad presenterte kort sakens utvikling og status. Samarbeidsorganet kommenterte at det er viktig å lette tilgangen til forskningsinfrastruktur gjennom gode kontaktmuligheter. Samarbeidsorganet hadde ingen innvendinger eller ytterligere kommentarer til saken.

Vedtak: Samarbeidsorganet vedtok at arbeidet med å utvikle en sentral, regional utstyrsliste avsluttes. Tilgjengeliggjøring av forskningsinfrastruktur tas gjennom institusjonene. Samarbeidsorganet oppfordrer til at markedsføring av tilgjengelig forskningsinfrastruktur gjøres på en måte som tydelig viser mulig bruk av tilgjengelig utstyr/kompetanse og oppdatert kontaktinformasjon.

SAK 29/2022 OPPFØLGING AV SAK OM FORSKNING PÅ SIMULERING I UTDANNING

Sølvi Lurfald presenterte saken kort. Saken er en oppfølging fra fellesmøtet 2. mai 2022. Samarbeidsorganet synes mandatet er godt formulert, men spurte hva status for nettverket er ment å være fremover. Det ble videre kommentert at milepælsplanen trolig må justeres, og fremmet forslag om at forskningsnettverket selv kan formulere milepælene.

Vedtak: Samarbeidsorganet støtter forslag til mandatet, med de kommentarene som fremkom i møtet. Samarbeidsorganet vil følge opp saken under fellesmøtet mellom samarbeidsorganene våren 2023.

SAK 25/2022 MØTEPLAN 2023

Leder for Samarbeidsorganet presenterte de foreslåtte møtedatoene, og spurte Samarbeidsorganet om det er ønskelig at alle møter holdes fysisk eller om det skal åpnes for at noen holdes digitale. Samarbeidsorganet foreslo at noen møter kan gjennomføres digitalt, men at møtene i februar, april/mail (fellesmøtet) og november må holdes fysisk.

Vedtak: Følgende møteplan for 2023 ble bestemt:

Mandag 20. februar kl. 10.00-14.00

Fredag 5. mai kl. 10.00-14.00

Fredag 9. juni kl. 10.00-14.00 – Digitalt møte

Mandag 25. September kl. 12.00-16.00 – Digitalt møte (NB! Merk tidspunkt)

Mandag 24. november kl. 10.00-14.00

SAK 30/2022 O-SAKER

- **Innspillsrunde TTO-rapporten**

Det er gitt innspill til TTO-rapporten, hvor man var kritisk til endringer i TTO-strukturen.

- **Brev til ledergruppen om midler mindre helseforetak**

Bjørn Egil Vikse orienterte kort om saken. Saken dreier seg om en bekymring fra de mindre helseforetakene om at de store miljøene blir større, mens de mindre blir mindre. Det er skrevet et brev fra Helse Førde og Helse Fonna hvor det stilles spørsmål ved hvilke tiltak vi har for å få mer fokus på forskning i de mindre helseforetakene, hvor ett av tiltakene er å bevilge øremerkede midler. Det er besluttet at det ikke kan bevilges ekstra midler til forskning nå, og at en slik satsning på forskning i små helseforetak eventuelt må finansieres med omfordeling av de midlene som Samarbeidsorganet fordeler. De strategiske forskningsmidlene er låst til og med 2024, så det er p.t. ikke mulig å opprette en egen satsning til dette. Samarbeidsorganet har stor forståelse for situasjonen, og det ble kommentert at det er viktig å ha løsninger som styrker mindre fagmiljø *over tid*. Dette vil regionen som helhet tjene på. Samarbeidsorganet mente at mulige løsninger kunne være øremerkede utlysninger, i kombinasjon med økt forskningsstøtte i forbindelse med søknadsarbeidet, samt økt samarbeid på tvers av helseforetak. For sistnevnte må man se på strukturene for hvordan samarbeidet er. Samtidig påpekte Samarbeidsorganet at problemet går utover regionen. Samarbeidsorganet foreslo at problemstillingen løftes til RHF-enes strategigruppe for forskning for å se hvilke erfaringer som er gjort i de andre regionene. Saken vil tas opp igjen.

- **Delte stillinger, orientering fra RHF-enes strategigruppe**

Bjørn Egil Vikse og Torunn Olsnes orienterte kort om saken og det påbegynte arbeidet med å kartlegge praksis for delte stillinger i regionen. Det ble påpekt at Helse Nord har gjort et godt arbeid for hele regionen med å få på plass gode ordninger for delte stillinger. Inntrykket i Helse Vest er imidlertid at man har mange individuelle ordninger, også internt i helseforetakene. Det ble kommentert at spørsmålet om delte stillinger ikke bare er aktuelt for forskning, men også utdanning. Samarbeidsorganet vil følge opp saken under fellesmøtet mellom samarbeidsorganene våren 2023.

SAK 31/2022 EVENTUELT

Én sak ble meldt til Eventuelt:

Status for Helse Vests forskningskonferanse 2022: Bjørn Egil Vikse opplyste om at årets forskningskonferanse fortsatt er planlagt avholdt fysisk på Solstrand Hotell og Bad 17. og 18. november 2022.

Møtet ble hevet 13.50.